

Wydział Samochodów i Maszyn Roboczych

POLITECHNIKA WARSZAWSKA

Teoria maszyn i podstawy automatyki
semestr zimowy 2019/2020

dr inż. Sebastian Korczak

Wykład 8

Transformata Laplace'a.
Transmitancja.
Wyznaczanie odpowiedzi układu.

Transformata Laplace'a

$x(t)$;

$$x(t) = 0 \text{ dla } t < 0$$

$$s \in \mathbb{C}$$

$$\mathcal{L}\{x(t)\} \stackrel{\text{def.}}{=} \int_0^{\infty} x(t) e^{-st} dt = X(s)$$

$$\mathcal{L}^{-1}\{X(s)\} = x(t)$$

Transformata Laplace'a

Transformata Laplace'a

Założenie: $x(t)$ - sygnał taki, że dla $t < 0$ $x(t) = 0$

Transformata Laplace'a
funkcji $x(t)$:

$$X(s) = L\{x(t)\} = \int_0^{\infty} x(t) e^{-st} dt$$

gdzie: $s \in \mathbb{C}$, $s = \sigma + j\omega$, $j = \sqrt{-1}$

Warunkiem koniecznym istnienia całki jest lokalna całkowalność $x(t)$ dla $t < 0, \infty$.

Odwrotna
transformata
Laplace'a $x(t)$:

$$x(t) = L^{-1}\{X(s)\} = \frac{1}{2\pi j} \lim_{\omega \rightarrow \infty} \int_{\gamma - j\omega}^{\gamma + j\omega} X(s) e^{st} ds$$

Transformata Laplace'a

Przykład 1

Obliczyć transformatę Laplace'a funkcji $x(t)$ korzystając z definicji.

$$x(t) = e^{-2t}$$

$$X(s) = \mathcal{L}\{e^{-2t}\} = \int_0^{\infty} e^{-2t} e^{-st} dt =$$

$$= \int_0^{\infty} e^{-(2+s)t} dt = \left[\frac{e^{-(2+s)t}}{-(2+s)} \right]_0^{\infty} =$$

$$= \lim_{t \rightarrow \infty} \frac{e^{-(2+s)t}}{-(2+s)} - \frac{e^{-(2+s) \cdot 0}}{-(2+s)} = \frac{1}{2+s}$$

$\text{Re}(s) > -2$

Transformata Laplace'a

Przykład 1

Obliczyć transformatę Laplace'a funkcji $x(t)$ korzystając z definicji.

$$x(t) = e^{-2t}$$

Transformata Laplace'a

Przykład 1

Obliczyć transformatę Laplace'a funkcji $x(t)$ korzystając z definicji.

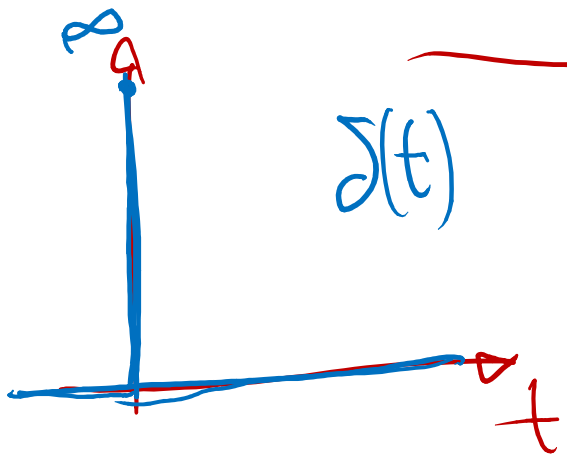
$$x(t) = e^{-2t}$$

$$\begin{aligned} X(s) &= L\{e^{-2t}\} = \int_0^{\infty} e^{-2t} e^{-st} dt = \int_0^{\infty} e^{-(2+s)t} dt = \left[\frac{e^{-(2+s)t}}{-(2+s)} \right]_0^{\infty} = \\ &= \lim_{(t \rightarrow \infty, \Re(s) > -2)} \left(\frac{e^{-(2+s)t}}{-(2+s)} \right) - \frac{e^{-(2+s)0}}{-(2+s)} = \frac{0}{-(2+s)} - \frac{1}{-(2+s)} = \frac{1}{s+2} \end{aligned}$$

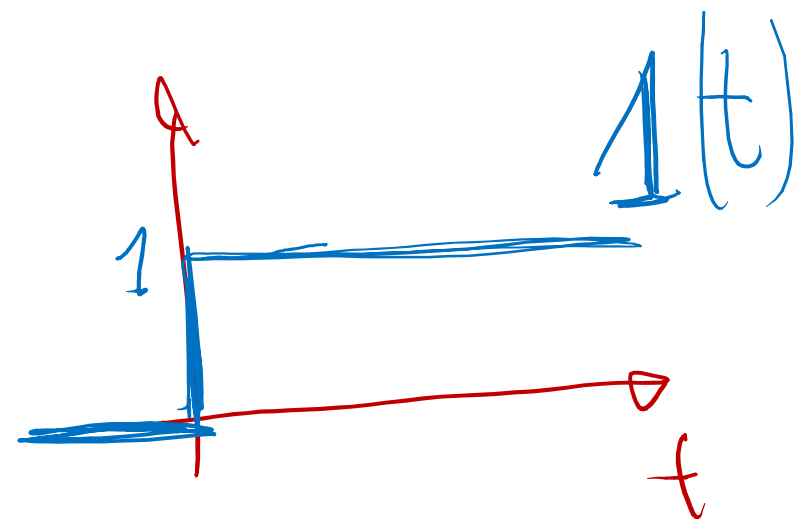
Transformata Laplace'a

$f(t), t \geq 0$	$F(s)$
$\delta(t)$ unit impulse	1
$1(t)$ unit step	$\frac{1}{s}$
t	$\frac{1}{s^2}$
t^n	$\frac{n!}{s^{n+1}}$
e^{-bt}	$\frac{1}{s+b}$
$1 - e^{-bt}$	$\frac{b}{s(s+b)}$
$\sin(\omega t)$	$\frac{\omega}{s^2 + \omega^2}$
$\cos(\omega t)$	$\frac{s}{s^2 + \omega^2}$
$\sinh(\omega t)$	$\frac{\omega}{s^2 - \omega^2}$
$\cosh(\omega t)$	$\frac{s}{s^2 - \omega^2}$
$a \cdot f(t)$	$a \cdot F(s)$
$x(t) + y(t)$	$X(s) + Y(s)$
$x(t) * y(t)$ convolution	$X(s) \cdot Y(s)$
$\frac{dy(t)}{dt}$	$sY(s) - y(0)$
$\frac{d^2 y(t)}{dt^2}$	$s^2 Y(s) - s y(0) - \frac{dy(0)}{dt}$
$\frac{d^n y(t)}{dt^n}$	$s^n Y(s) - \frac{d^{n-1} y(0)}{dt^{n-1}} - s \frac{d^{n-2} y(0)}{dt^{n-2}} - \dots - s^{n-1} y(0)$

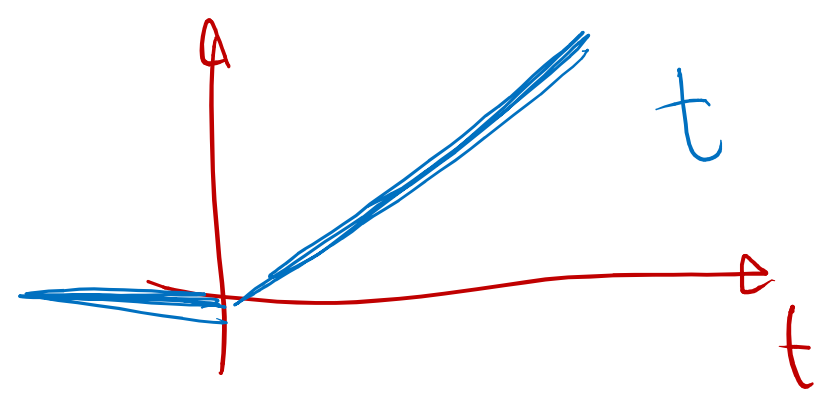
tabela na
stronie
www

$\delta(t)$

$1(t)$

t

$f(t), t \geq 0$	$F(s)$
$\delta(t)$ impuls jednostkowy	1
$1(t)$ skok jednostkowy	$\frac{1}{s}$
t	$\frac{1}{s^2}$
t^n	$\frac{n!}{s^{n+1}}$
e^{-bt}	$\frac{1}{s+b}$
$1 - e^{-bt}$	$\frac{b}{s(s+b)}$
$\sin(\omega t)$	$\frac{\omega}{s^2 + \omega^2}$
$\cos(\omega t)$	$\frac{s}{s^2 + \omega^2}$
$\sinh(\omega t)$	$\frac{\omega}{s^2 - \omega^2}$
$\cosh(\omega t)$	$\frac{s}{s^2 - \omega^2}$

Własności transformaty Laplace'a

$a \in \mathbb{R}$ Własności transformaty Laplace'a

$$\mathcal{L}\{a \cdot f(t)\} = a \cdot \mathcal{L}\{f(t)\} = a \cdot F(s)$$

$$\mathcal{L}\{f(t) + g(t)\} = \mathcal{L}\{f(t)\} + \mathcal{L}\{g(t)\}$$

$$\mathcal{L}\{f(t) * g(t)\} = \mathcal{L}\{f(t)\} \cdot \mathcal{L}\{g(t)\}$$

$$\mathcal{L}\{f(t) \cdot g(t)\} = \mathcal{L}\{f(t)\} * \mathcal{L}\{g(t)\}$$

$$\mathcal{L}\left\{\frac{d f(t)}{d t}\right\} = s \cdot \mathcal{L}\{f(t)\} - f(t=0)$$

Własności transformaty Laplace'a

$$\mathcal{L}\left\{\frac{d^2 f(t)}{dt^2}\right\} = s^2 \mathcal{L}\{f(t)\} - s f(0) - \frac{df}{dt}\bigg|_{t=0}$$

$$\mathcal{L}\left\{\int_0^{\infty} f(t) dt\right\} = \frac{\mathcal{L}\{f(t)\}}{s}$$

Własności transformaty Laplace'a

$f(t), t \geq 0$	$F(s)$
$a \cdot f(t)$	$a \cdot F(s)$
$x(t) + y(t)$	$X(s) + Y(s)$
$x(t) * y(t)$ splot	$X(s) \cdot Y(s)$
$\frac{dy(t)}{dt}$	$sY(s) - y(0)$
$\frac{d^2 y(t)}{dt^2}$	$s^2 Y(s) - s y(0) - \frac{dy(0)}{dt}$
$\frac{d^n y(t)}{dt^n}$	$s^n Y(s) - \frac{d^{n-1} y(0)}{dt^{n-1}} - s \frac{d^{n-2} y(0)}{dt^{n-2}} - \dots - s^{n-1} y(0)$
$\int_{t=0}^{\infty} f(t) dt$	$\frac{F(s)}{s}$
$\int \int \dots \int_n f(t) dt$	$\frac{F(s)}{s^n}$
$f(t - \tau)$ $\tau > 0$	$e^{-\tau s} F(s)$ $\cdot e^{-\tau s}$

Transformata Laplace'a

Przykład 2

Rozwiązać równanie różniczkowe dla zadanych warunków początkowych z użyciem transformaty Laplace'a.

$$\left(\frac{d^2 y(t)}{dt^2} - 3 \frac{dy(t)}{dt} + 2 y(t) = 1(t) \right), \quad \frac{dy(0)}{dt} = 2, \quad y(0) = 3, \quad t \geq 0$$

$$\mathcal{L}\{1(t)\} = \frac{1}{s}$$

$$\mathcal{L}\{2y(t)\} = 2Y(s)$$

$$\mathcal{L}\left\{3 \frac{dy(t)}{dt}\right\} = 3(sY(s) - 3)$$

$$\mathcal{L}\left\{\frac{d^2 y(t)}{dt^2}\right\} = s^2 Y(s) - 3s - 2$$

$$s^2 Y(s) - 3s - 2 - 3sY(s) + 9 + 2Y(s) = \frac{1}{s} \quad | \cdot s$$

Transformata Laplace'a

Przykład 2

Rozwiązać równanie różniczkowe dla zadanych warunków początkowych z użyciem transformaty Laplace'a.

$$\frac{d^2 y(t)}{dt^2} - 3 \frac{dy(t)}{dt} + 2 y(t) = 1(t), \quad \frac{dy(0)}{dt} = 2, \quad y(0) = 3, \quad t \geq 0$$

$$s^3 Y(s) - \underbrace{3 s^2 - 2 s} - \underbrace{3 s^2 Y(s) + 9 s + 2 s Y(s)} = \underline{1}$$

$$Y(s) (s^3 - 3 s^2 + 2 s) = 1 - 7 s + 3 s^2$$

$$Y(s) = \frac{3 s^2 - 7 s + 1}{s (s^2 - 3 s + 2)} = \frac{3 s^2 - 7 s + 1}{s (s - 1) (s - 2)}$$

Transformata Laplace'a

Przykład 2

Rozwiązać równanie różniczkowe dla zadanych warunków początkowych z użyciem transformaty Laplace'a.

$$\frac{d^2 y(t)}{dt^2} - 3 \frac{dy(t)}{dt} + 2y(t) = 1(t), \quad \frac{dy(0)}{dt} = 2, \quad y(0) = 3, \quad t \geq 0$$

$$\frac{3s^2 - 7s + 1}{s(s-1)(s-2)} = \frac{A}{s} + \frac{B}{s-1} + \frac{C}{s-2}$$

$$A = \frac{1}{2}$$

$$B = 3$$

$$= \frac{A(s-1)(s-2) + Bs(s-2) + Cs(s-1)}{s(s-1)(s-2)} =$$

$$C = -\frac{1}{2}$$

$$= \frac{s^2(A+B+C) + s(-3A-2B-C) + 2A}{s(s-1)(s-2)}$$

Transformata Laplace'a

Przykład 2

Rozwiązać równanie różniczkowe dla zadanych warunków początkowych z użyciem transformaty Laplace'a.

$$\frac{d^2 y(t)}{dt^2} - 3 \frac{dy(t)}{dt} + 2 y(t) = 1(t), \quad \frac{dy(0)}{dt} = 2, \quad y(0) = 3, \quad t \geq 0$$

$$Y(s) = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{s} + 3 \frac{1}{s-1} - \frac{1}{2} \frac{1}{s-2}$$

$$y(t) = \frac{1}{2} 1(t) + 3 e^{+1t} - \frac{1}{2} e^{+2t}$$

Transformata Laplace'a

Przykład 2

Rozwiązać równanie różniczkowe dla zadanych warunków początkowych z użyciem transformaty Laplace'a.

$$\frac{d^2 y(t)}{dt^2} - 3 \frac{dy(t)}{dt} + 2 y(t) = 1(t), \quad \frac{dy(0)}{dt} = 2, \quad y(0) = 3, \quad t \geq 0$$

po transformacie
Laplace'a

$$Y(s) = \frac{1 - 7s + 3s^2}{s(s-1)(s-2)}$$

po rozkładzie na ułamki
proste

$$Y(s) = \frac{1}{2} \frac{1}{s} + 3 \frac{1}{s-1} - \frac{1}{2} \frac{1}{s-2}$$

po odwrotnej
transformacie
Laplace'a

$$y(t) = \frac{1}{2} 1(t) + 3e^t - \frac{1}{2} e^{2t}$$

Transmitancja – definicja

operacyjna

Dla układu liniowego niezależnego od czasu, o jednym wejściu i jednym wyjściu oraz ciągłych sygnałach wejściowym $x(t)$ i wyjściowym $y(t)$, transmitancja jest

- stosunkiem transformaty Laplace'a sygnału wyjściowego i transformaty Laplace'a sygnału wejściowego dla zerowych warunków początkowych.

$$H(s) = \frac{L\{y(t)\}}{L\{x(t)\}} = \frac{Y(s)}{X(s)}$$

Forma transmitancja

Standardowa:

$$G(s) = \frac{b^m s^m + b_{m-1} s^{m-1} + \dots + b_1 s + b_0}{a_n s^n + a_{n-1} s^{n-1} + \dots + a_1 s + a_0}$$

Iloczynowa:

$$G(s) = \frac{Y(s)}{X(s)} = \frac{(s - z_1)(s - z_2) \dots (s - z_m)}{(s - p_1)(s - p_2) \dots (s - p_n)}$$

$z_1, z_2, \dots, z_m$ - zera transmitancji

$p_1, p_2, \dots, p_n$ - bieguny transmitancji

Liczby zespolone – przypomnienie

$$s = \sigma + j\omega$$

$$r = \sqrt{\sigma^2 + \omega^2} = |s|$$

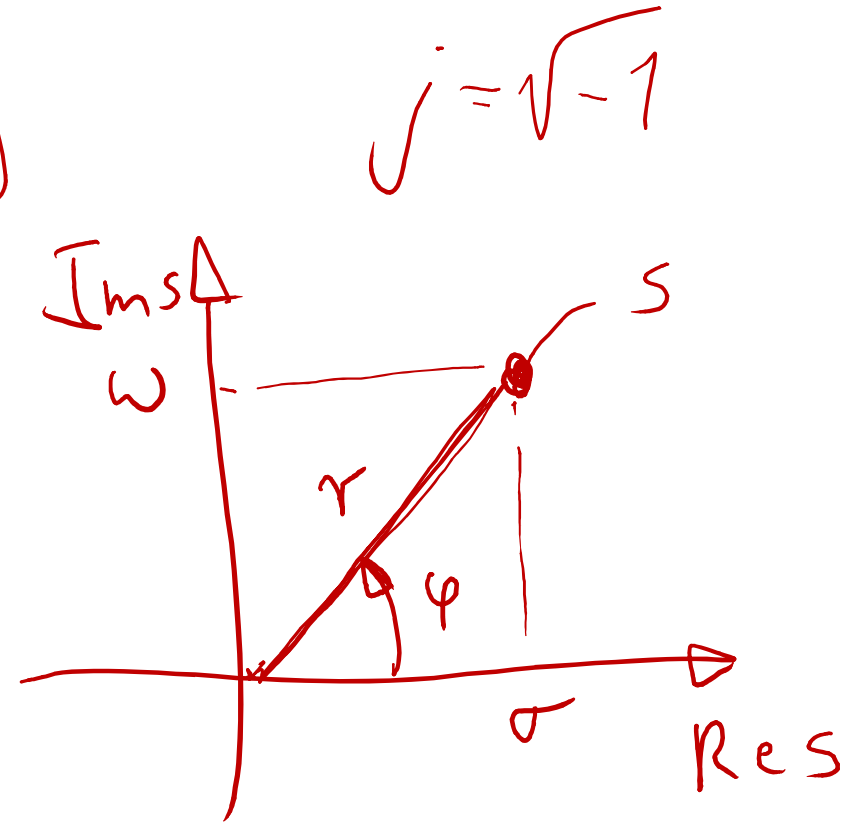
$$\varphi = \operatorname{arctg} \frac{\omega}{\sigma} = \operatorname{Arg} s$$

$$s = r \cos \varphi + j r \sin \varphi$$

$$s = r (\cos \varphi + j \sin \varphi)$$

$$s = r e^{j\varphi}$$

$$s = |s| e^{j \operatorname{Arg} s}$$

Transmitancja

Prezentacja graficzna

$$G(s) = |G(s)| e^{j \arg G(s)}$$

dla każdego $s \in \mathbb{C}$
liczymy $G(s) \in \mathbb{C}$

4D

dla każdego $s \in \mathbb{C}$
liczymy $|G(s)| \in \mathbb{R}$

3D

dla każdego $s \in \mathbb{C}$
liczymy $\text{Arg } G(s) \in \mathbb{R}$

3D

Transmitancja

Przykład

$$G(s) = \frac{2-s}{s^3+s^2-2}, \text{ narysować: } |G(s)| \text{ i } \arg G(s)$$

Transmitancja

Przykład

$$G(s) = \frac{2-s}{s^3+s^2-2} = \frac{s-2}{(s-1)(s+j+1)(s-j+1)}$$

Transmitancja

Przykład

$\sigma + j\omega$

$$G(s) = \frac{2-s}{s^3+s^2-2} = \frac{s-2}{(s-1)(s+j+1)(s-j+1)}$$

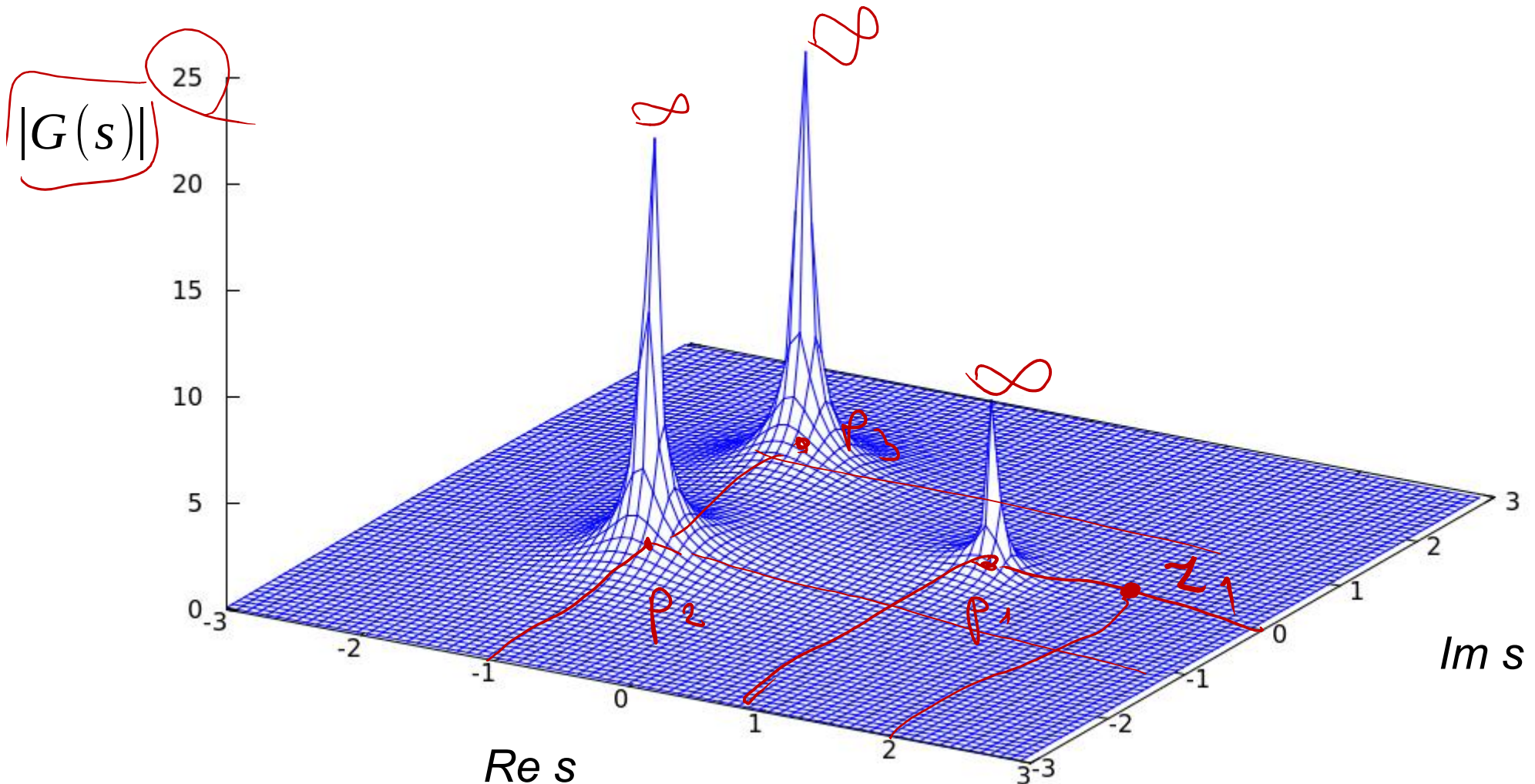
Bieguny: $p_1=1$, $p_2=-1-j$, $p_3=-1+j$ zera: $z_1=2$

Transmitancja

Przykład

$$G(s) = \frac{2-s}{s^3+s^2-2}$$

Bieguny: $p_1=1$, $p_2=-1-j$, $p_3=-1+j$
zera: $z_1=2$

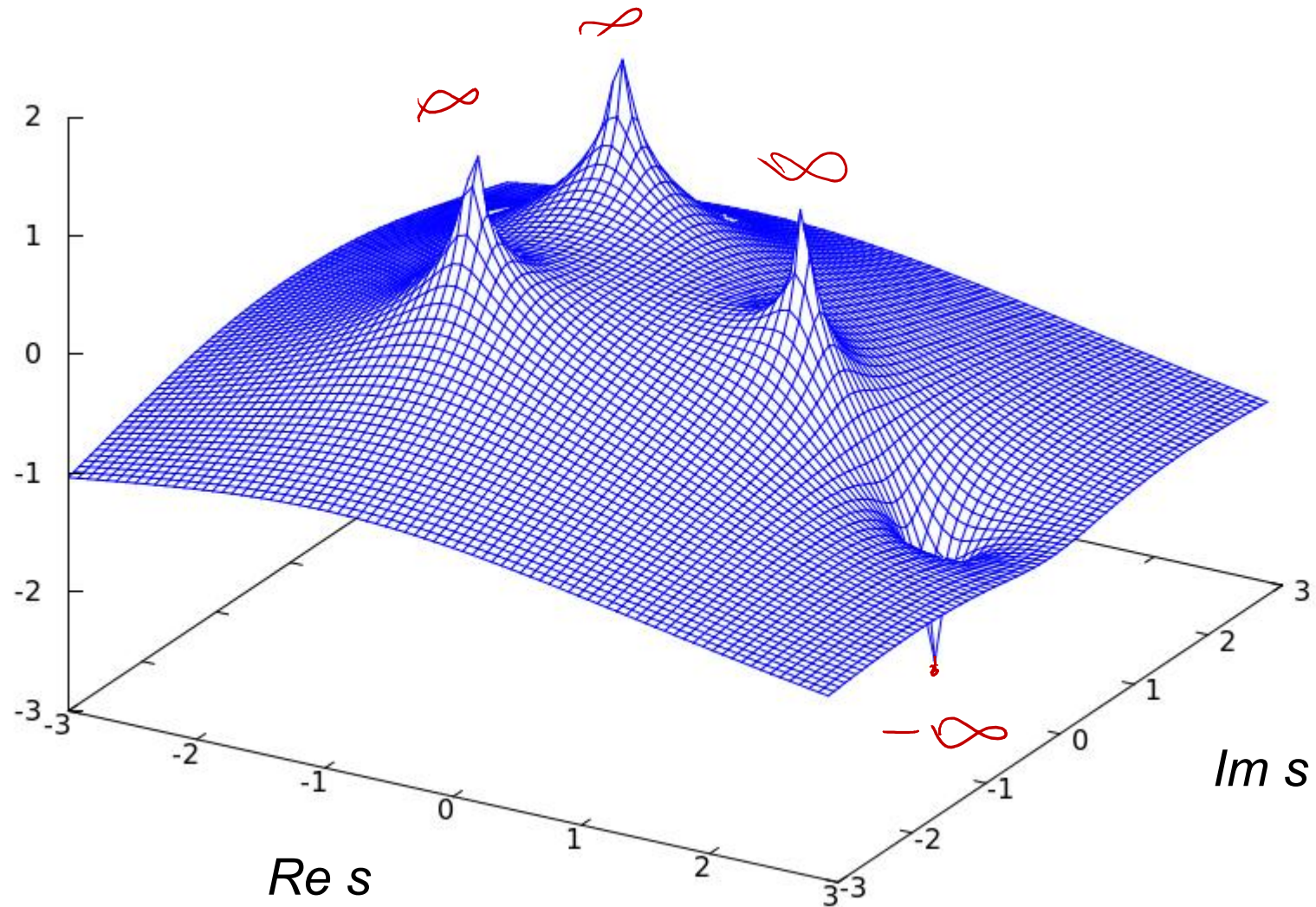
Transmitancja

Przykład

$$G(s) = \frac{2-s}{s^3+s^2-2}$$

Bieguny: $p_1=1$, $p_2=-1-j$, $p_3=-1+j$
zera: $z_1=2$

$\log_{10}|G(s)|$

Transmitancja

Przykład

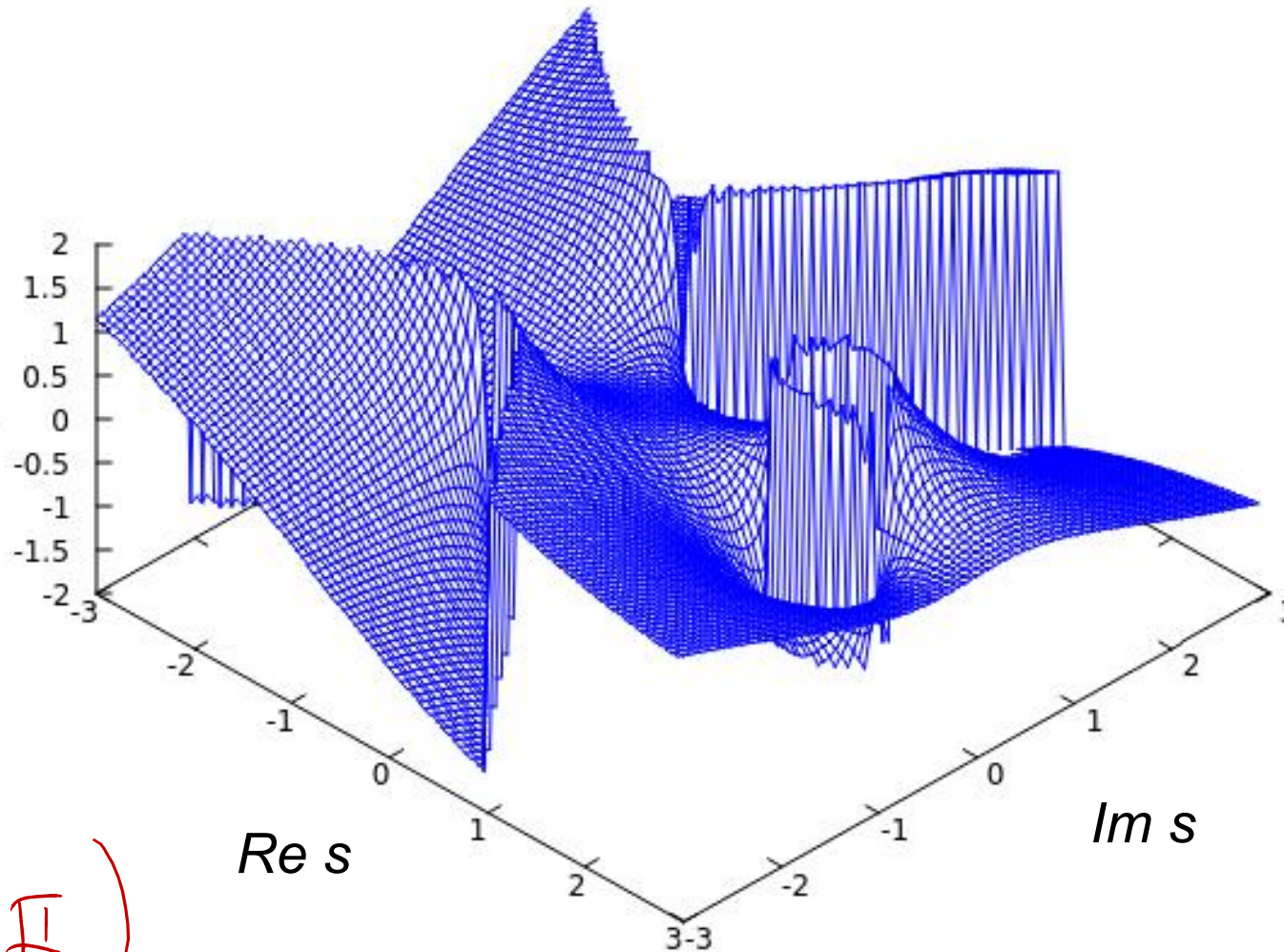
$$G(s) = \frac{2-s}{s^3+s^2-2}$$

Bieguny: $p_1=1$, $p_2=-1-j$, $p_3=-1+j$
zera: $z_1=2$

Arg G(s)

atan

$\downarrow$
 $\left(-\frac{\pi}{2}; \frac{\pi}{2}\right)$

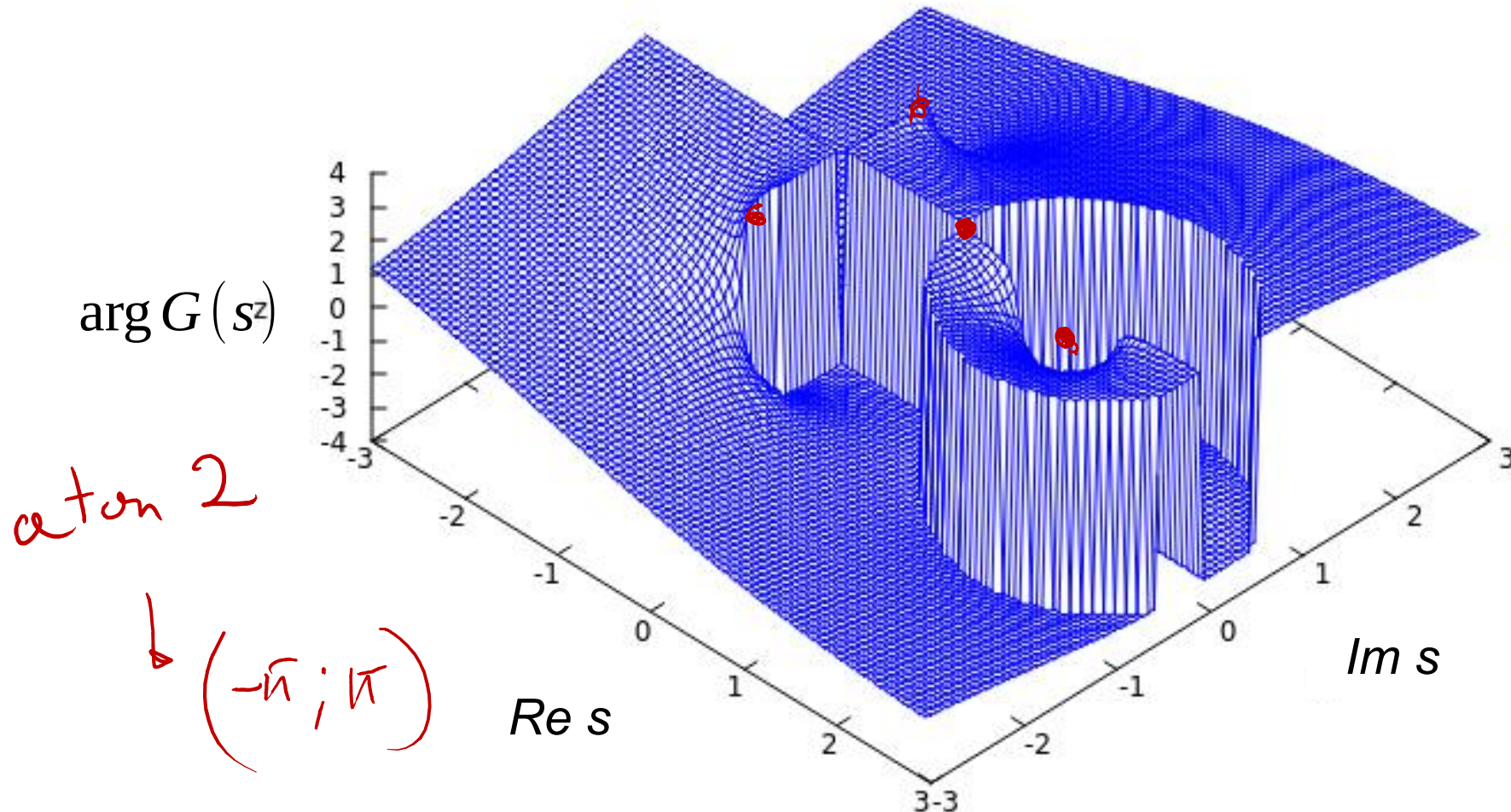

Transmitancja

Przykład

$$G(s) = \frac{2-s}{s^3+s^2-2}$$

Bieguny: $p_1=1$, $p_2=-1-j$, $p_3=-1+j$
zera: $z_1=2$

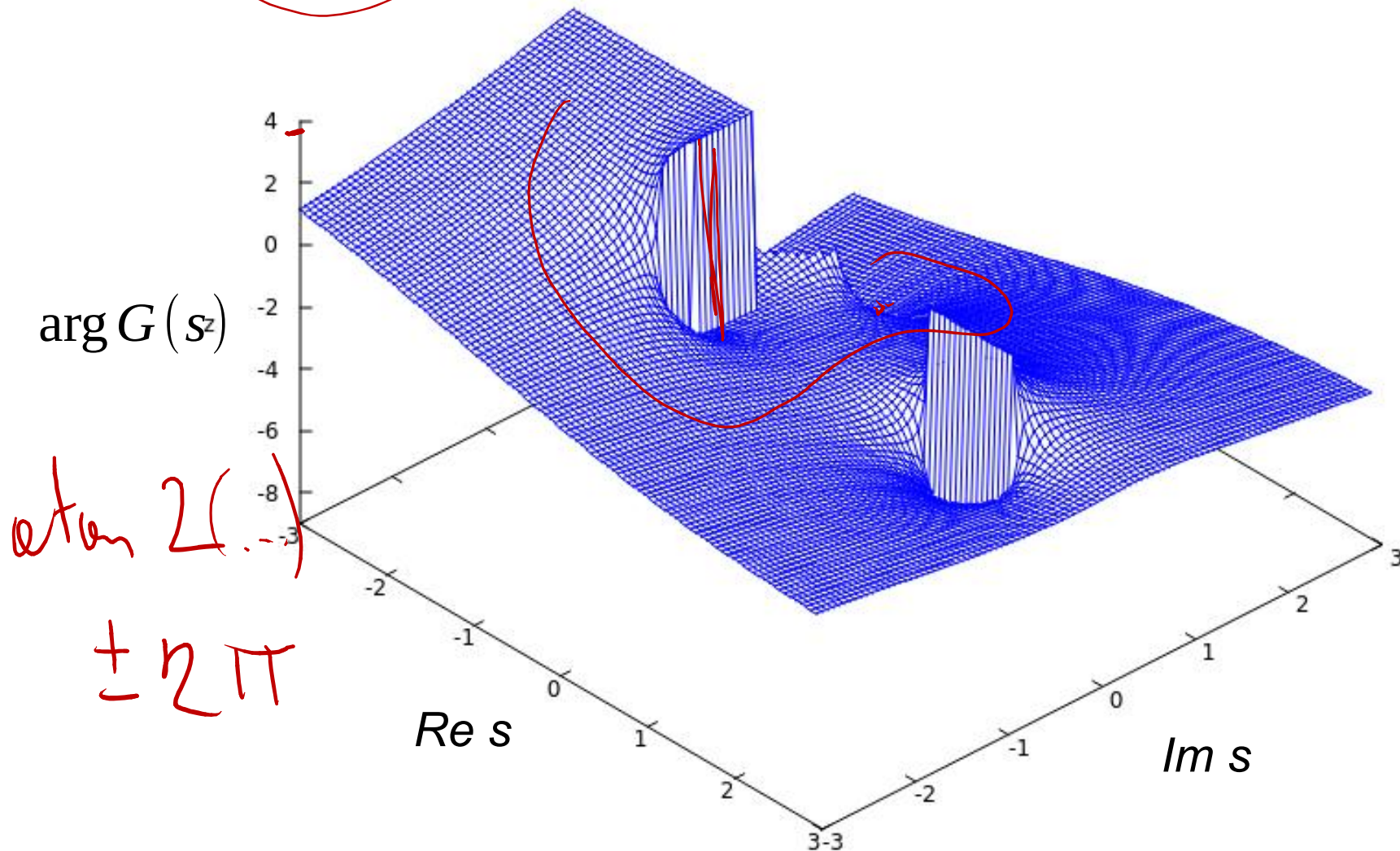
Transmitancja

Przykład

$$G(s) = \frac{2-s}{s^3+s^2-2}$$

Bieguny: $p_1=1$, $p_2=-1-j$, $p_3=-1+j$

zera: $z_1=2$

Wejście i wyjście

Transmitancja:

$$G(s) = \frac{Y(s)}{X(s)}$$

$$Y(s) = G(s) \cdot X(s)$$

$$y(t) = \mathcal{L}^{-1}\{G(s) \cdot X(s)\} = \mathcal{L}^{-1}\{G(s)\} * \mathcal{L}^{-1}\{X(s)\}$$

$$= g(t) * \overset{\text{WE}}{X(t)}$$

odpow. impulsowa

Wejście i wyjście

Transmitancja: $G(s) = \frac{Y(s)}{X(s)}$

Wejście i wyjście

Transmitancja: $G(s) = \frac{Y(s)}{X(s)}$

Transformata Laplace'a wyjścia: $Y(s) = G(s)X(s)$

Wyjście w dziedzinie czasu: $y(t) = L^{-1}\{Y(s)\}$

$$y(t) = L^{-1}\{G(s)X(s)\} = L^{-1}\{G(s)\} * L^{-1}\{X(s)\} = g(t) * x(t)$$

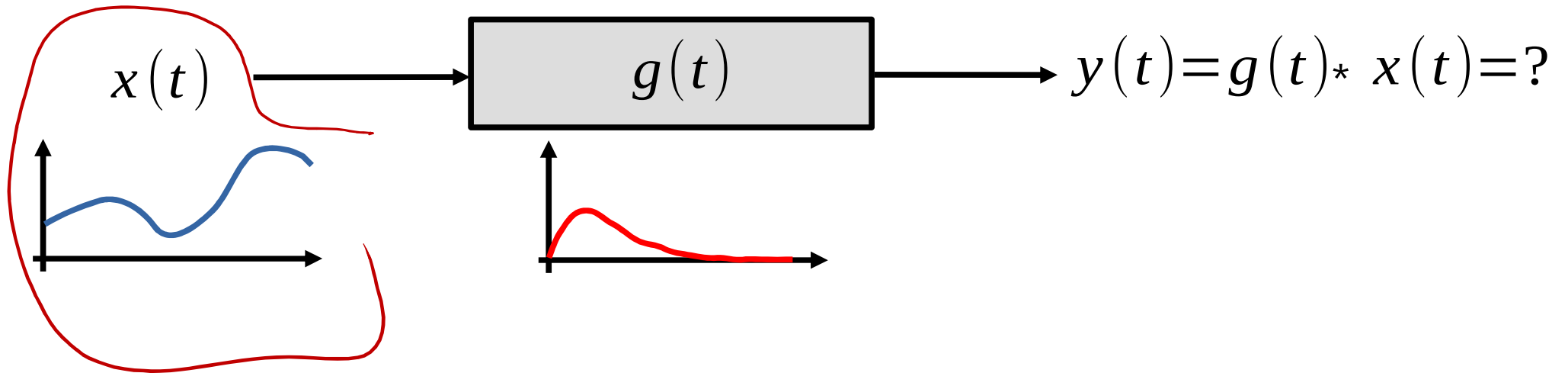
$g(t)$ - odpowiedź impulsowa układu ($y(t)$ dla $x(t) = \delta(t)$)

Splot

$$\underline{g(t) * x(t)} = \int_0^{\infty} g(\tau) x(t - \tau) d\tau$$

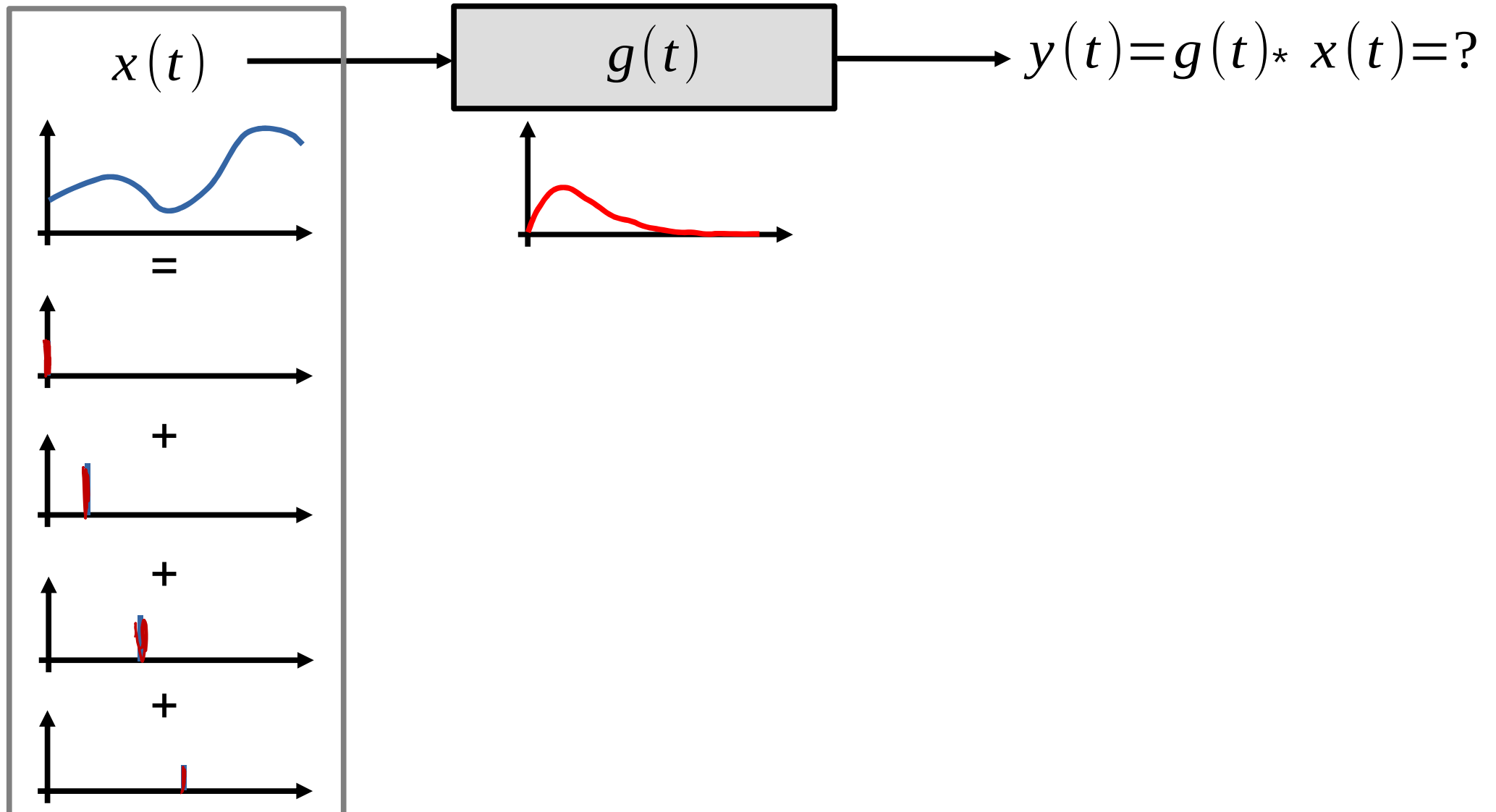
Splot

$$g(t) * x(t) = \int_0^{\infty} g(\tau) x(t - \tau) d\tau$$

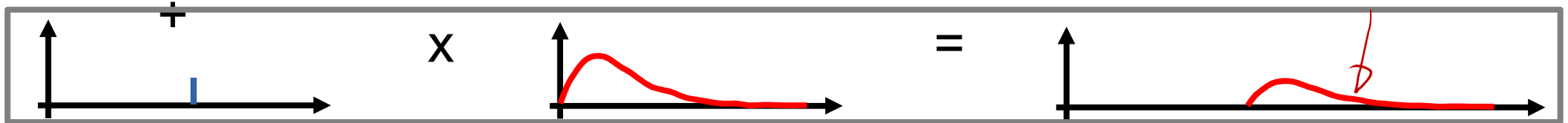
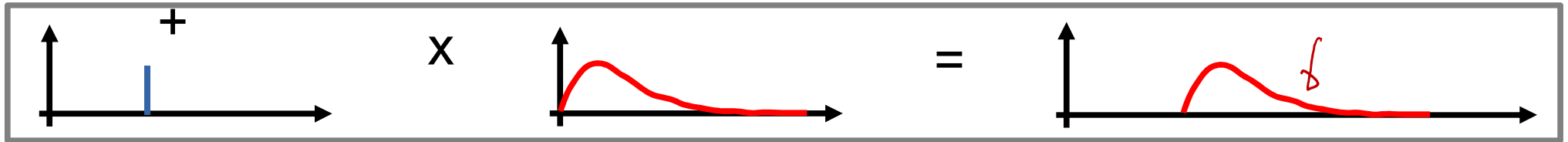
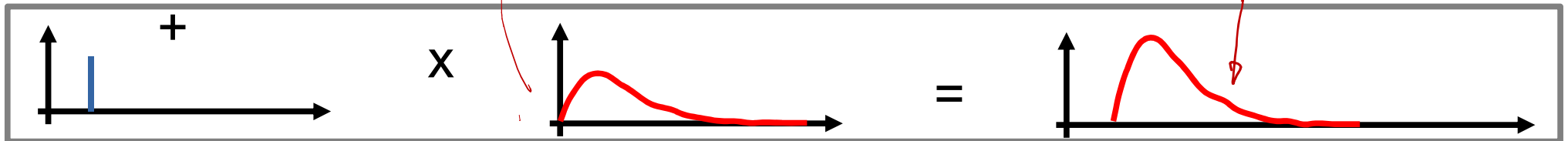
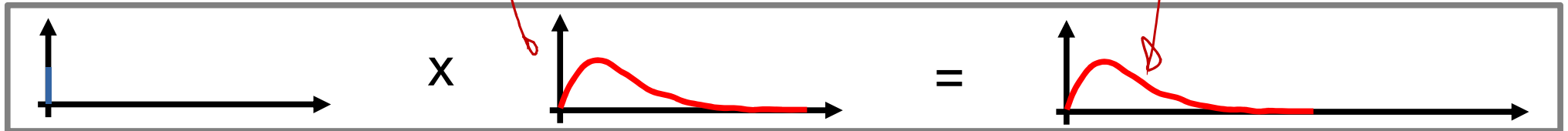
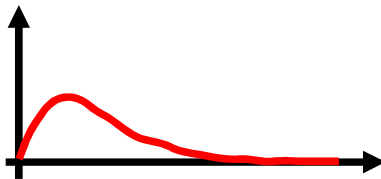
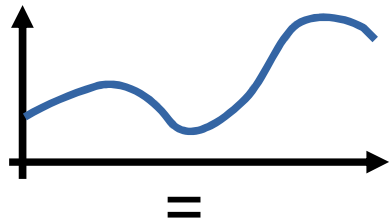
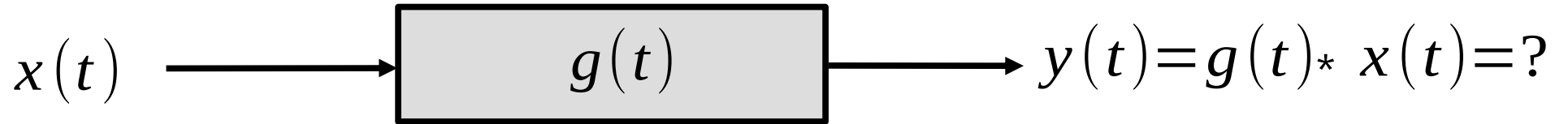
Splot

$$g(t) * x(t) = \int_0^{\infty} g(\tau) x(t - \tau) d\tau$$

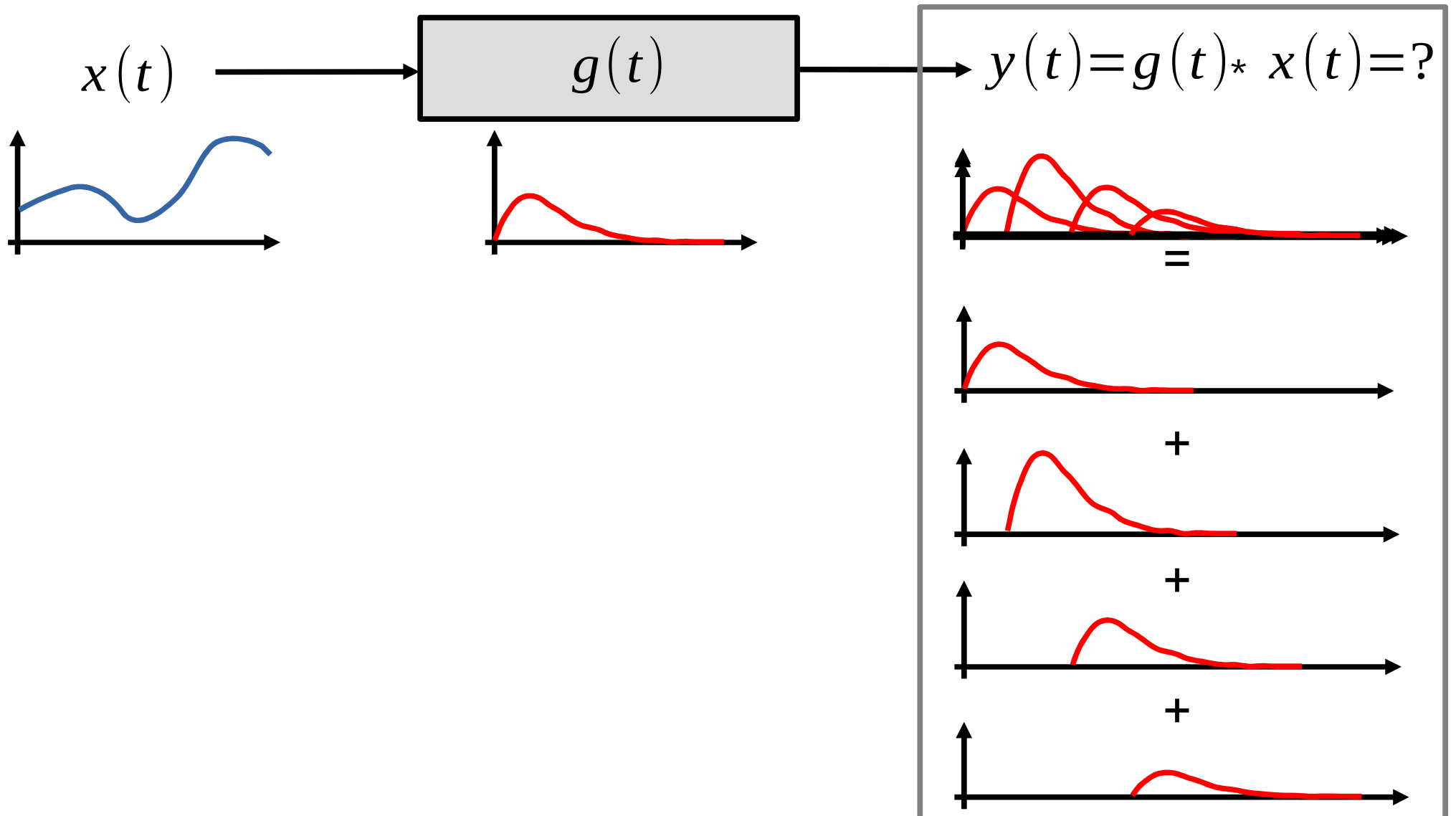
Splot

$$g(t) * x(t) = \int_0^{\infty} g(\tau) x(t - \tau) d\tau$$

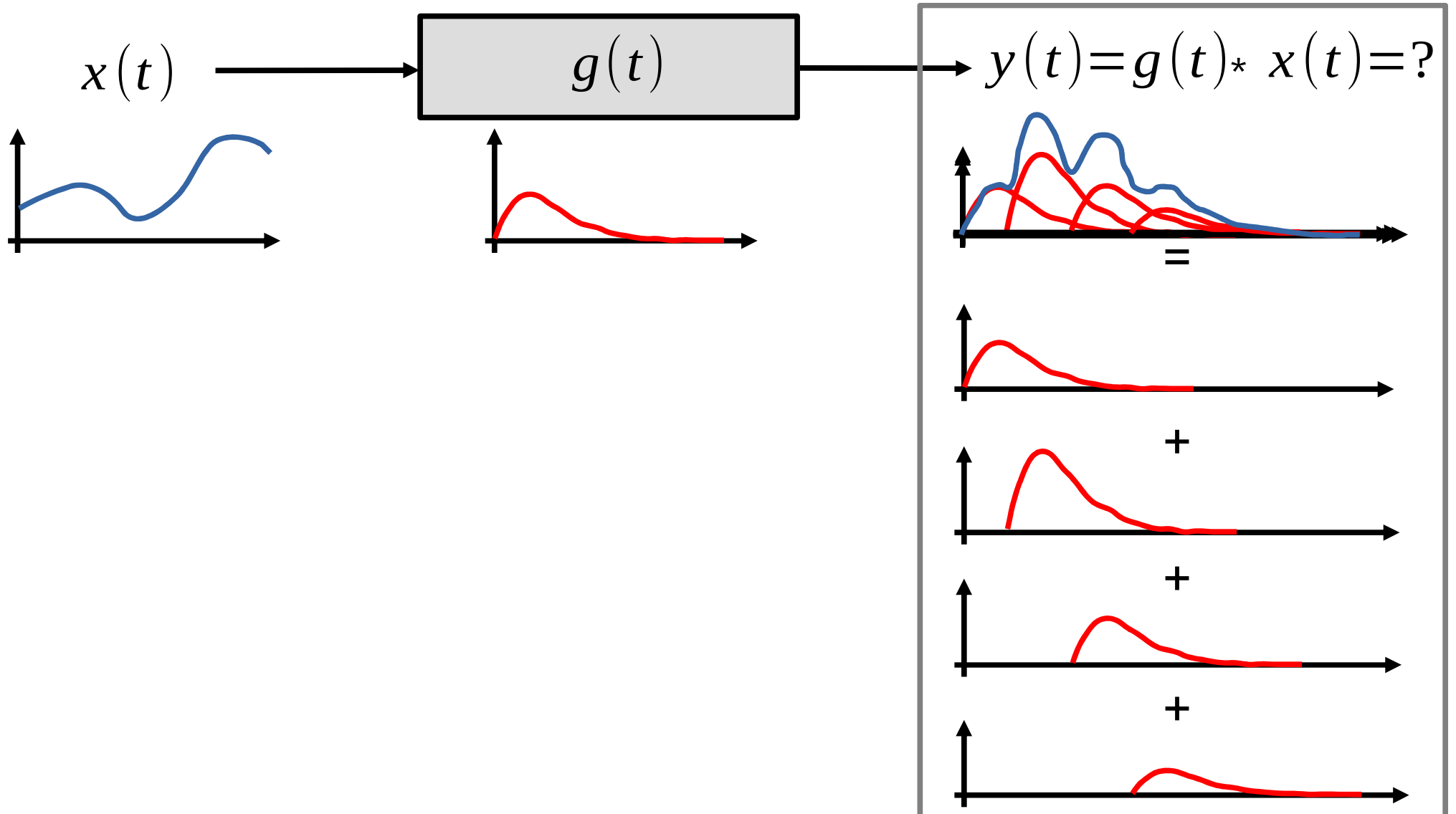
Splot

$$g(t) * x(t) = \int_0^{\infty} g(\tau) x(t - \tau) d\tau$$

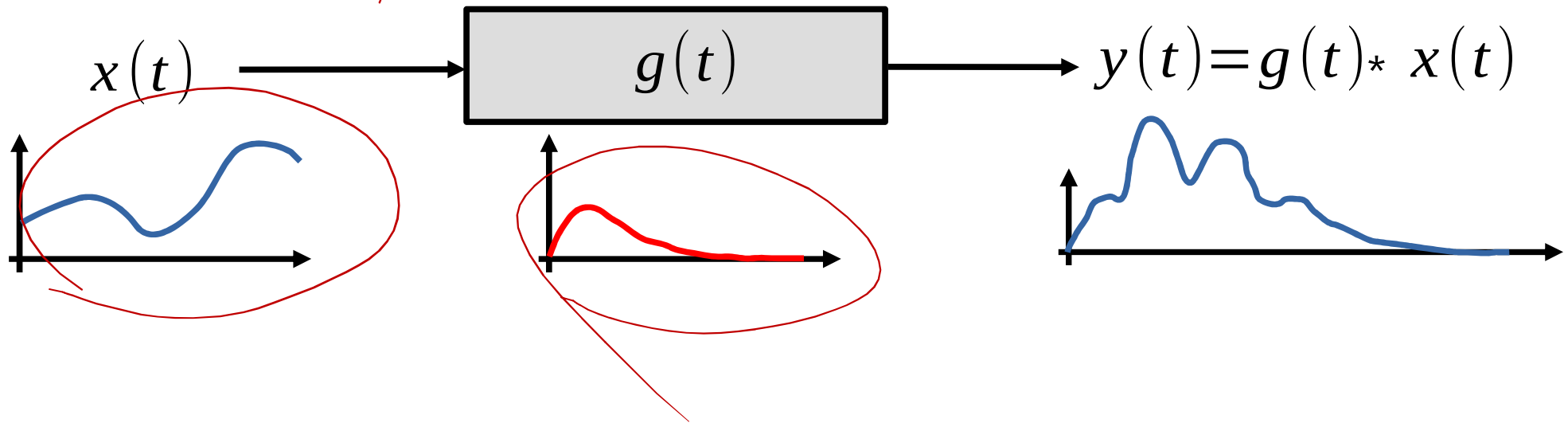
Splot

$$g(t) * x(t) = \int_0^{\infty} g(\tau) x(t - \tau) d\tau$$

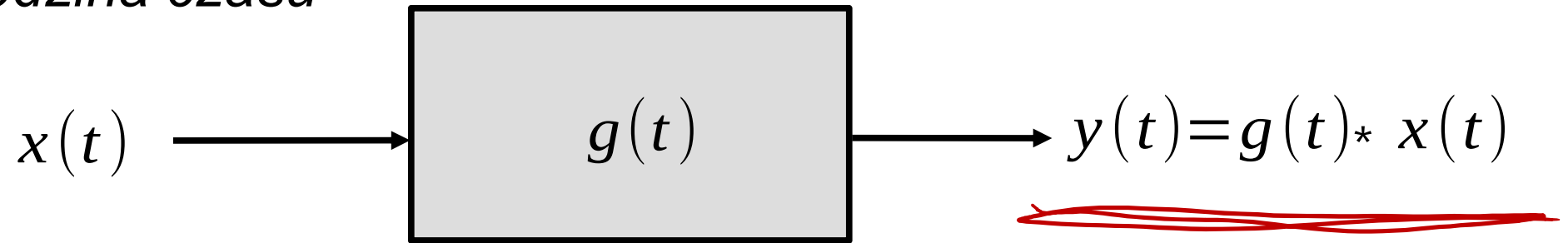
Splot

$$g(t) * x(t) = \int_0^{\infty} g(\tau) x(t - \tau) d\tau$$

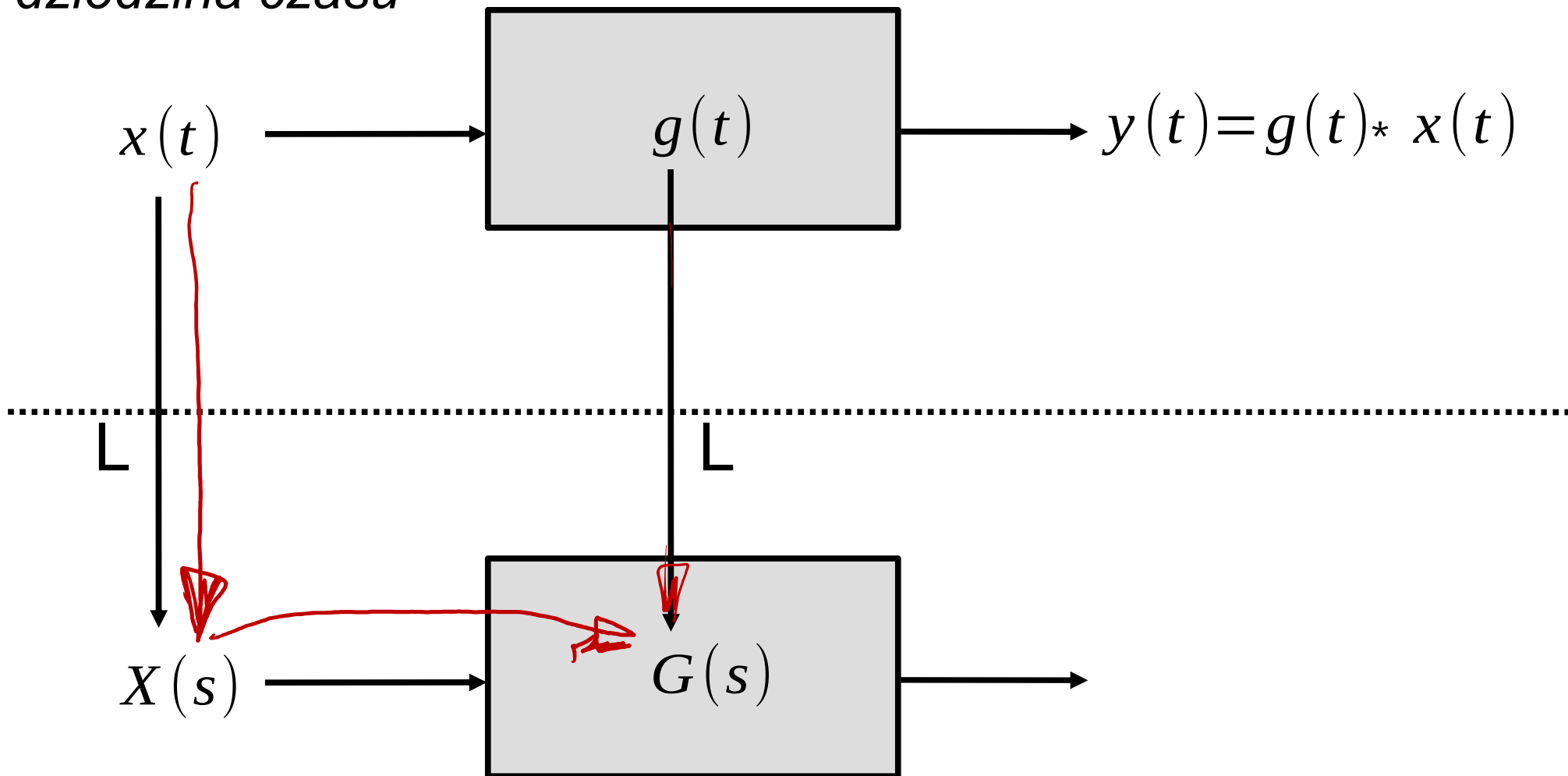
Wejście i wyjście

dziedzina czasu

Wejście i wyjście

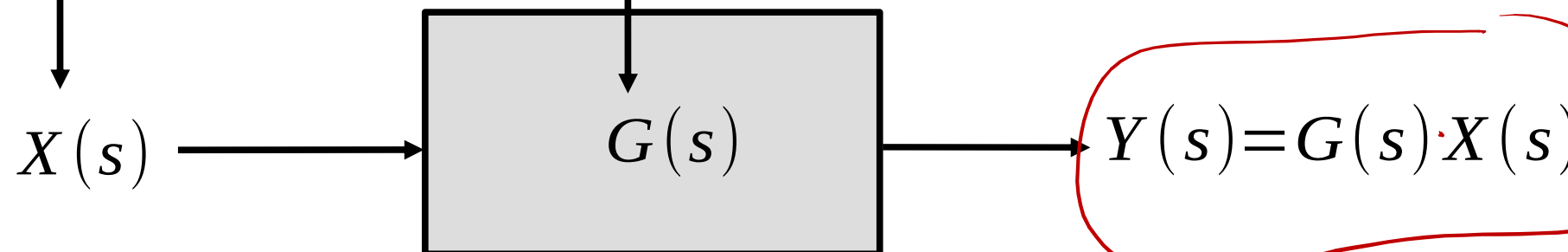
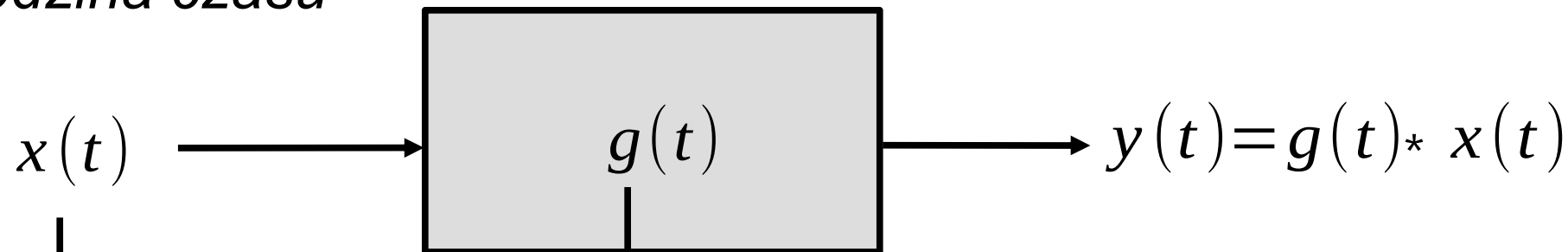
dziedzina czasu

dziedzina zespolona

Wejście i wyjście

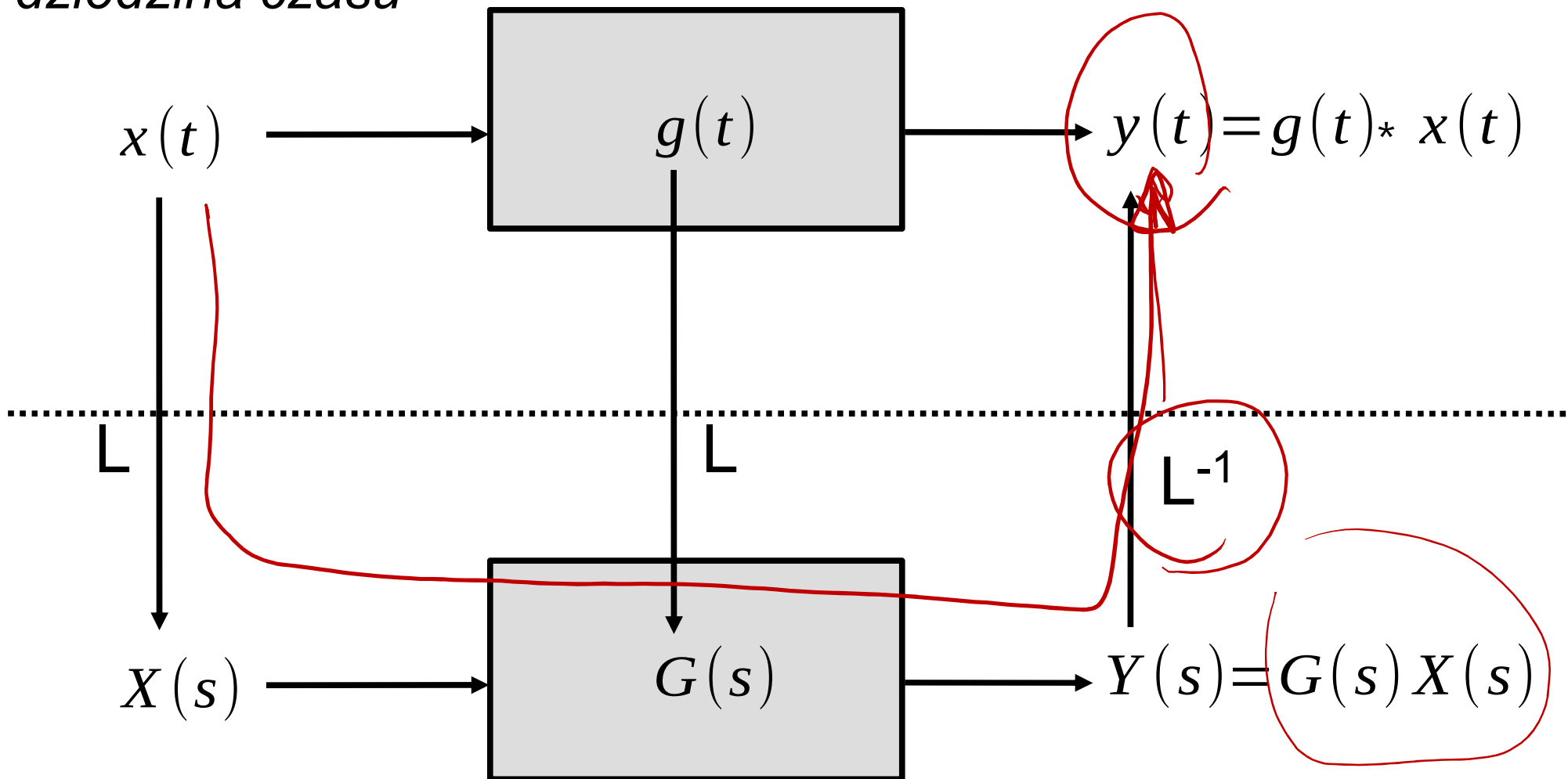
dziedzina czasu

dziedzina zespolona

Wejście i wyjście

dziedzina czasu

dziedzina zespolona

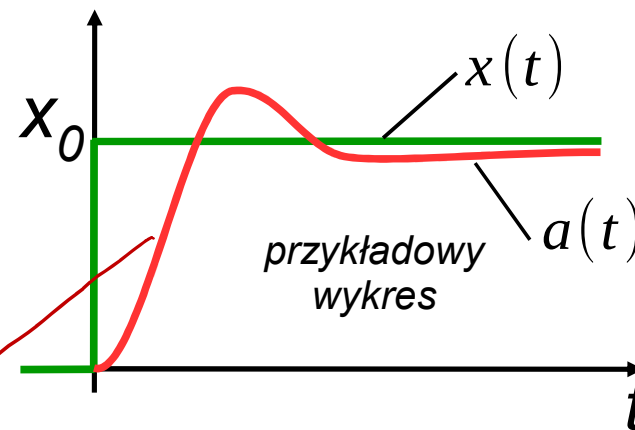
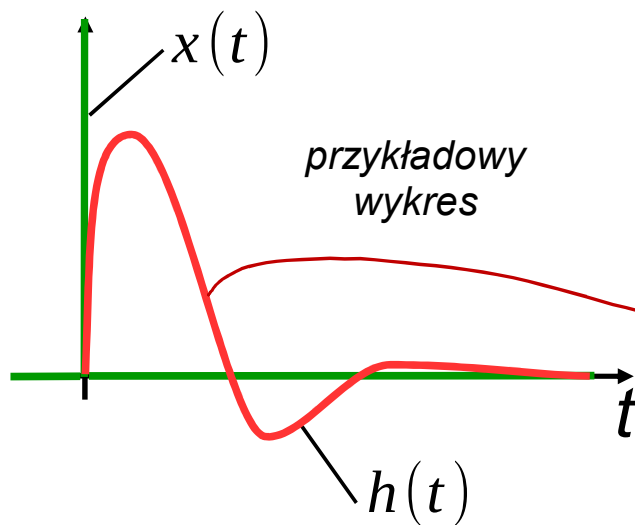
Wejście i wyjście

$$g(t)$$

odpowieź impulsowa
 $y(t)$ dla $x(t) = \delta(t)$

$$a(t)$$

odpowieź skokowa
 $y(t)$ dla $x(t) = 1(t)$

$$\frac{da(t)}{dt} = g(t)$$

Przykłady funkcji sygnałów wejściowych

Przykłady funkcji sygnałów wejściowych

Brak wejścia: $x(t)=0$

Przykłady funkcji sygnałów wejściowych

Brak wejścia: $x(t)=0$

Wymuszenie impulsowe (Delta Diraca): $\delta(t) = \begin{cases} 0, & t < 0 \\ \infty, & t = 0 \\ 0, & t > 0 \end{cases}$

Przykłady funkcji sygnałów wejściowych

Brak wejścia: $x(t) = 0$

Wymuszenie impulsowe (Delta Diraca): $\delta(t) = \begin{cases} 0, & t < 0 \\ \infty, & t = 0 \\ 0, & t > 0 \end{cases}$

Jednostkowe wymuszenie skokowe (funkcja Heaviside'a): $1(t) = \begin{cases} 0, & t < 0 \\ 1, & t \geq 0 \end{cases}$
 $H(t)$ lub $1_+(t)$

Przykłady funkcji sygnałów wejściowych

Brak wejścia: $x(t) = 0$

Wymuszenie impulsowe (Delta Diraca): $\delta(t) = \begin{cases} 0, & t < 0 \\ \infty, & t = 0 \\ 0, & t > 0 \end{cases}$

Jednostkowe wymuszenie skokowe (funkcja Heaviside'a): $1(t) = \begin{cases} 0, & t < 0 \\ 1, & t \geq 0 \end{cases}$
 $H(t)$ lub $1_+(t)$

Funkcja liniowo narastająca: $x(t) = \begin{cases} 0, & t < 0 \\ t, & t \geq 0 \end{cases}$

Przykłady funkcji sygnałów wejściowych

Brak wejścia: $x(t) = 0$

Wymuszenie impulsowe (Delta Diraca): $\delta(t) = \begin{cases} 0, & t < 0 \\ \infty, & t = 0 \\ 0, & t > 0 \end{cases}$

Jednostkowe wymuszenie skokowe (funkcja Heaviside'a): $1(t) = \begin{cases} 0, & t < 0 \\ 1, & t \geq 0 \end{cases}$
 $H(t)$ lub $1_+(t)$

Funkcja liniowo narastająca: $x(t) = \begin{cases} 0, & t < 0 \\ t, & t \geq 0 \end{cases}$

Funkcja harmoniczna: $x(t) = a \sin(\omega t)$

Odpowiedź na wymuszenie skokowe

wejście: $x(t) = a \cdot 1(t)$ Transmitancja: $G(s)$ wyjście: $y(t) = ?$

Odpowiedź na wymuszenie skokowe

wejście: $x(t) = a \cdot 1(t)$

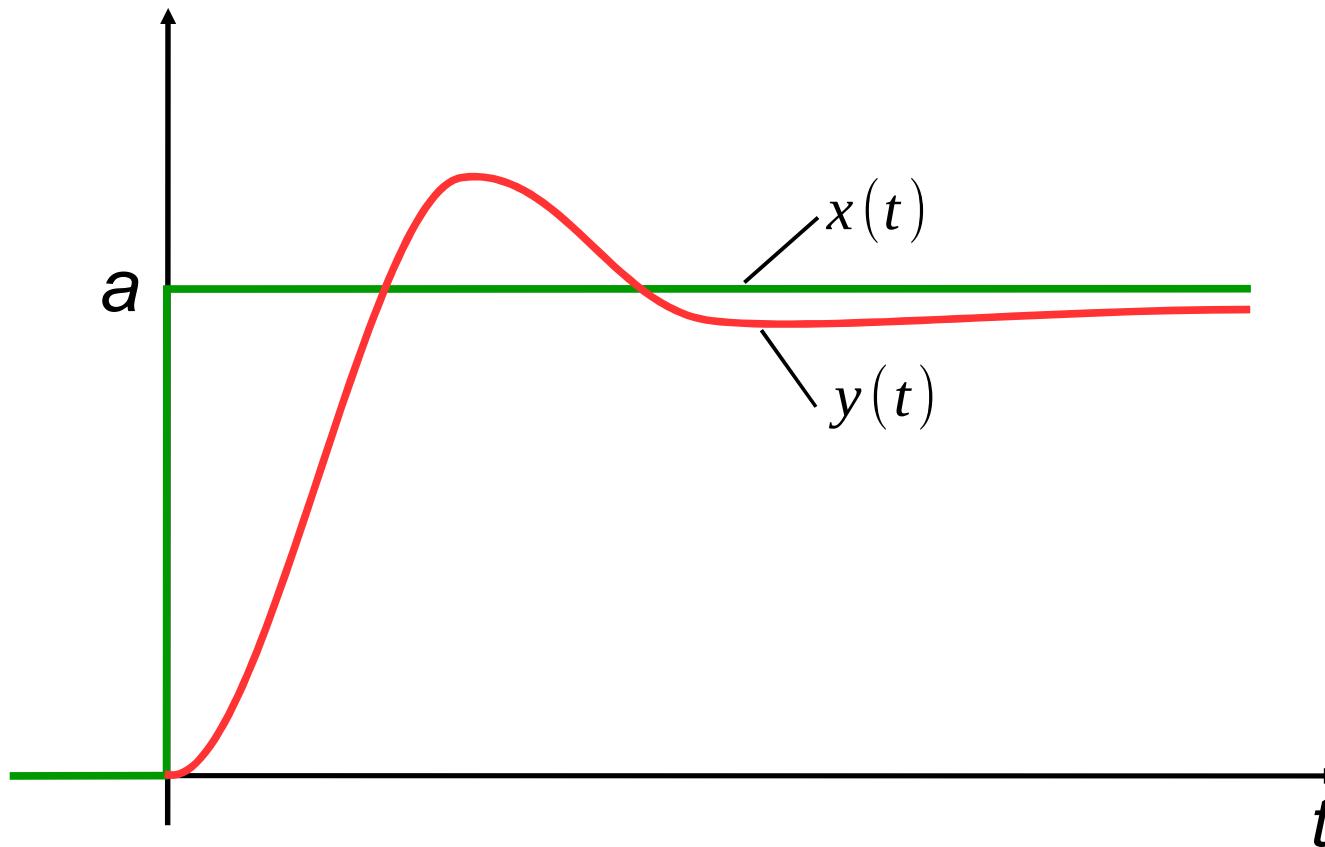
Transmitancja: $G(s)$

wyjście: $y(t) = ?$

$$X(s) = L\{x(t)\} = a \cdot \frac{1}{s}$$

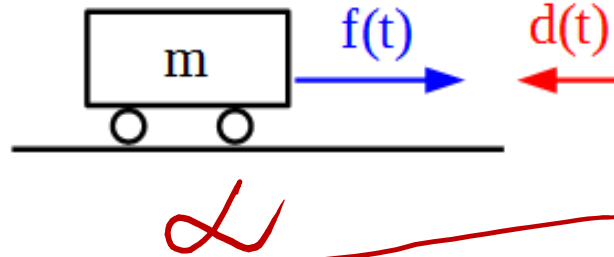
$$Y(s) = X(s) \cdot G(s)$$

$$y(t) = L^{-1}\{Y(s)\}$$

Odpowiedź na wymuszenie skokowe – przykład 1

pojazd na płaskim podłożu
 m – masa pojazdu,
 $f(t)$ – siła napędowa,
 $d(t) = c \cdot v(t)$ – opór powietrza,
 $v(t)$ – prędkość pojazdu

$$m \frac{dv(t)}{dt} = f(t) - d(t)$$

$c \cdot v$

$$m s \cdot V(s) = F(s) - c V(s)$$

$$G(s) = \frac{V(s)}{F(s)} = \frac{1}{ms + c}$$

$$f(t) = f_0 \cdot 1(t)$$

$$F(s) = f_0 \frac{1}{s}$$

$$V(s) = G(s) \cdot F(s)$$

$$V(s) = \frac{1}{ms + c} \cdot f_0 \frac{1}{s}$$

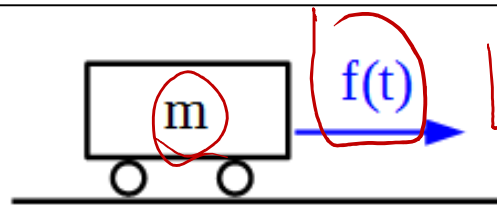
$$V(s) = \frac{f_0}{s(ms + c)} = \frac{f_0}{c} \frac{\frac{c}{m}}{s(s + \frac{c}{m})}$$

$$v(t) = \frac{f_0}{c} \left(1 - e^{-\frac{c}{m}t} \right)$$

$$\boxed{1 - e^{-bt} \mid \frac{b}{s(s+b)}}$$

Odpowiedź na wymuszenie skokowe – przykład 1

pojazd na płaskim podłożu
 m – masa pojazdu,
 $f(t)$ – siła napędowa,
 $d(t) = c \cdot v(t)$ – opór powietrza,
 $v(t)$ – prędkość pojazdu

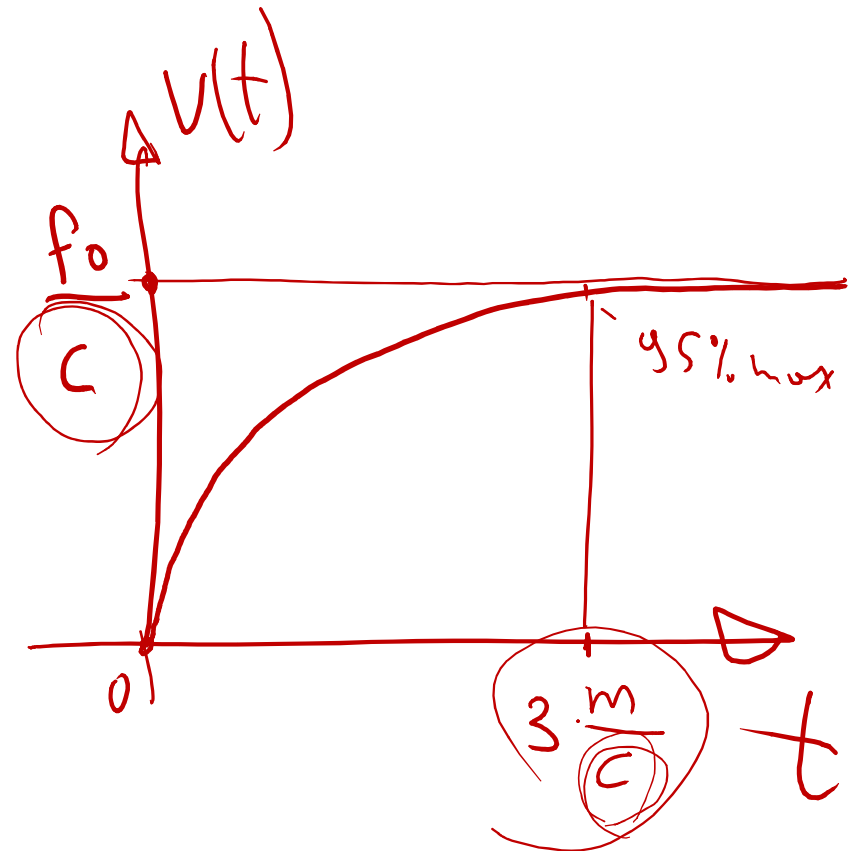
$$d(t) = c \cdot v(t)$$

$$m \frac{dv(t)}{dt} = f(t) - d(t)$$

$$v(t) = \frac{f_0}{c} \left(1 - e^{-\frac{c}{m}t} \right)$$

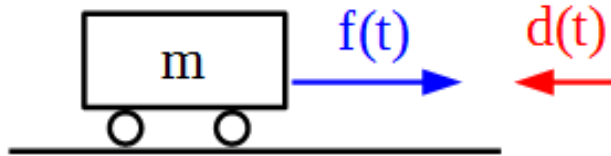
$$\frac{[N]}{[N \cdot \frac{s}{m}]}$$

$$\frac{N \cdot \frac{s}{m}}{kg} = \frac{kg \cdot \frac{m}{s^2} \cdot \frac{s}{m}}{kg} = \frac{1}{s}$$

Odpowiedź na wymuszenie skokowe – przykład 1

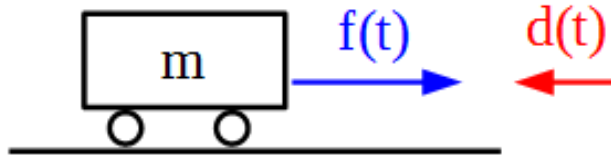
pojazd na płaskim podłożu
 m – masa pojazdu,
 $f(t)$ – siła napędowa,
 $d(t)=c*v(t)$ – opór powietrza,
 $v(t)$ – prędkość pojazdu

$$m \frac{dv(t)}{dt} = f(t) - d(t)$$

Odpowiedź na wymuszenie skokowe – przykład 1

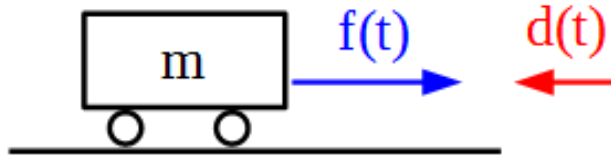
pojazd na płaskim podłożu
 m – masa pojazdu,
 $f(t)$ – siła napędowa,
 $d(t)=c*v(t)$ – opór powietrza,
 $v(t)$ – prędkość pojazdu

$$m \frac{dv(t)}{dt} = f(t) - d(t)$$

Odpowiedź na wymuszenie skokowe – przykład 1

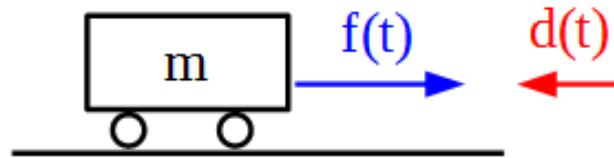
pojazd na płaskim podłożu
 m – masa pojazdu,
 $f(t)$ – siła napędowa,
 $d(t)=c*v(t)$ – opór powietrza,
 $v(t)$ – prędkość pojazdu

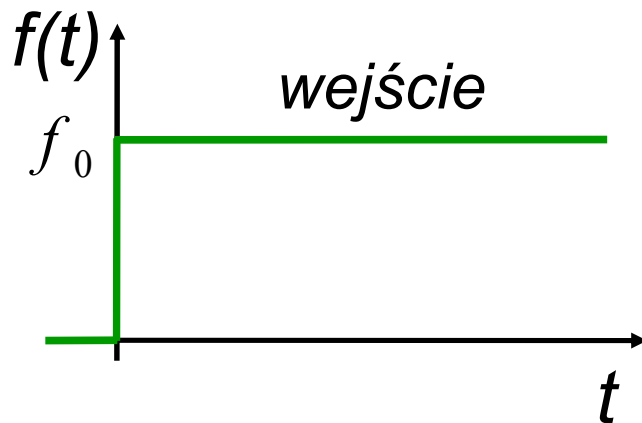
$$m \frac{dv(t)}{dt} = f(t) - d(t)$$

Odpowiedź na wymuszenie skokowe – przykład 1

pojazd na płaskim podłożu
 m – masa pojazdu,
 $f(t)$ – siła napędowa,
 $d(t)=c*v(t)$ – opór powietrza,
 $v(t)$ – prędkość pojazdu

$$m \frac{dv(t)}{dt} = f(t) - d(t)$$

$$f(t) = f_0 1(t)$$

$$F(s) = f_0 \frac{1}{s}$$

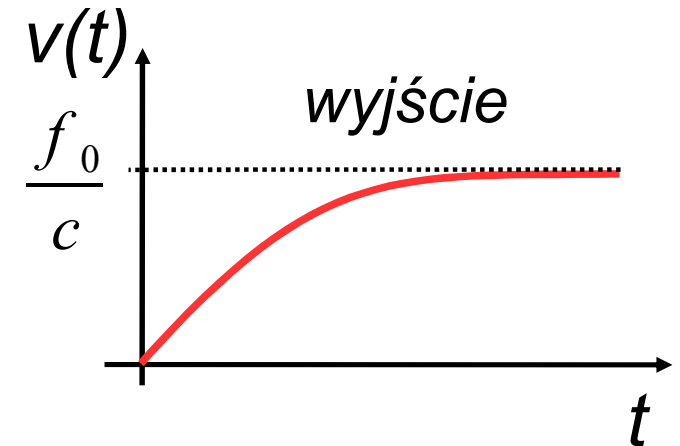
$$m \frac{dv(t)}{dt} = f(t) - c v(t)$$

$$m s V(s) = F(s) - c V(s)$$

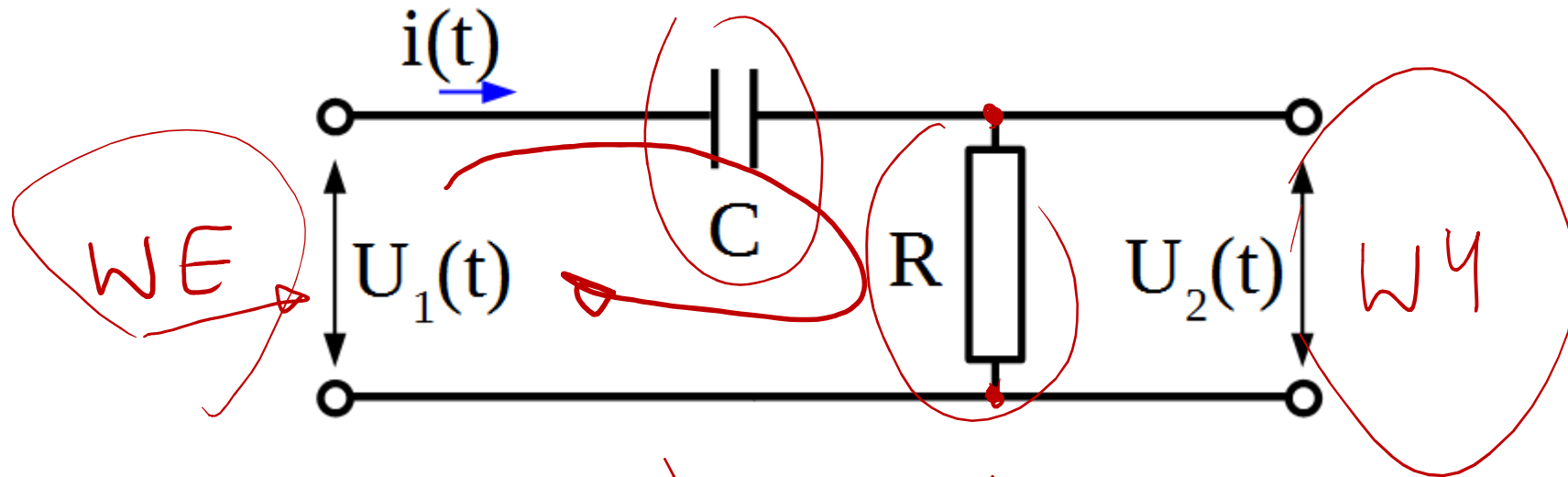
$$G(s) = \frac{V(s)}{F(s)} = \frac{1}{ms + c}$$

$$V(s) = H(s) F(s) = \frac{1}{ms + c} f_0 \frac{1}{s} = \frac{f_0}{s(ms + c)}$$

$$v(t) = L^{-1} \left\{ \frac{f_0}{s(ms + c)} \right\} = L^{-1} \left\{ \frac{f_0}{c} \frac{c/m}{s(s + c/m)} \right\} = \frac{f_0}{c} \left(1 - e^{-\frac{c}{m}t} \right)$$

Odpowiedź skokowa - przykład 2

$$u_1(t) = u_C(t) + u_R(t)$$

$$u_R = u_2$$

$$u_C(t) = \frac{q(t)}{C} = \frac{\int \frac{u_2(t)}{R} dt}{C}$$

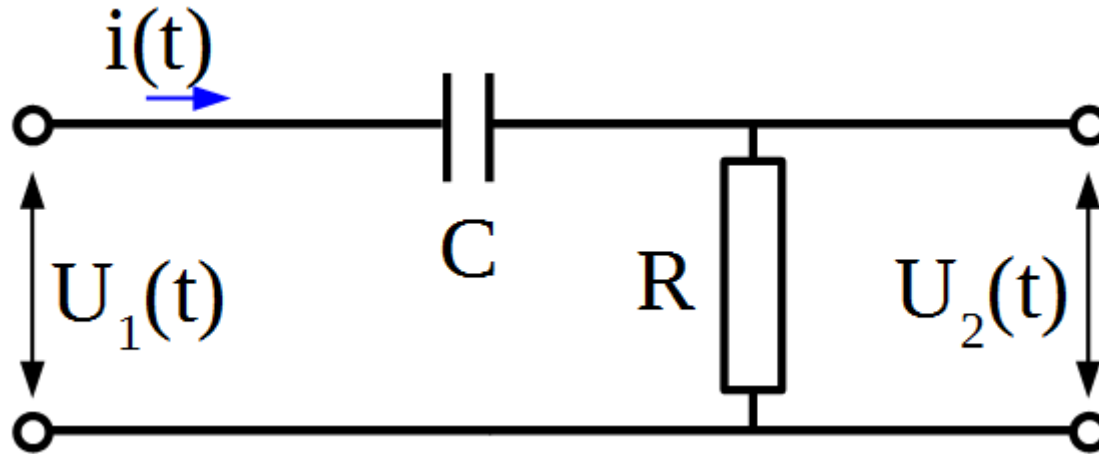
$$q(t) = \int i(t) dt$$

$$u_R(t) = R \cdot i(t)$$

$$u_C = \frac{1}{RC} \int u_2(t) dt$$

$$q(t) = \int \frac{u_R(t)}{R} dt$$

Odpowiedź skokowa - przykład 2

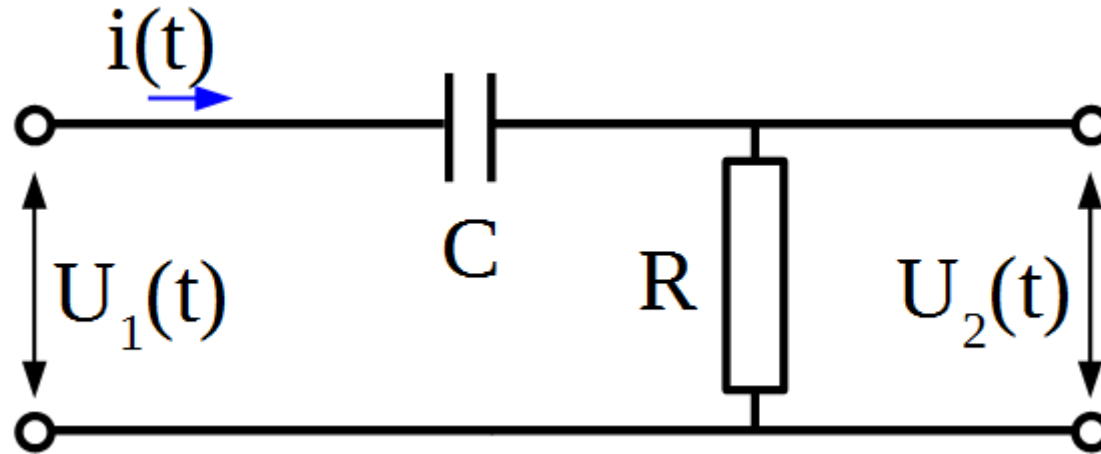

$$u_1(t) = \frac{1}{RC} \int_0^{\infty} u_2(t) dt + u_2(t) \quad \int \propto$$

$$U_1(s) = \frac{1}{RC} \frac{U_2(s)}{s} + U_2(s) = U_2(s) \left(\frac{1}{RCs} + 1 \right)$$

$$G(s) = \frac{U_2(s)}{U_1(s)} = \frac{1}{\frac{1}{RCs} + 1} = \frac{s}{\frac{1}{RC} + s} = \frac{s}{s + \frac{1}{T}} \quad T = RC$$

Odpowiedź skokowa - przykład 2

$$G(s) = \frac{s}{s + \frac{1}{T}}$$

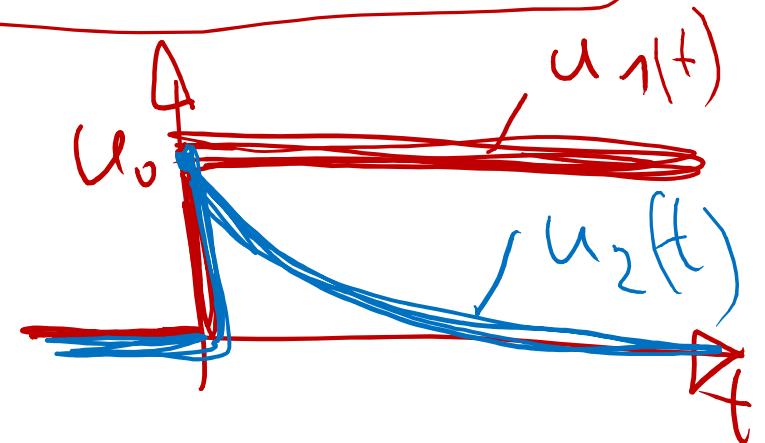
$$U_2(s) = \frac{U_0}{s + \frac{1}{T}}$$

$$u_1(t) = U_0 \cdot 1(t)$$

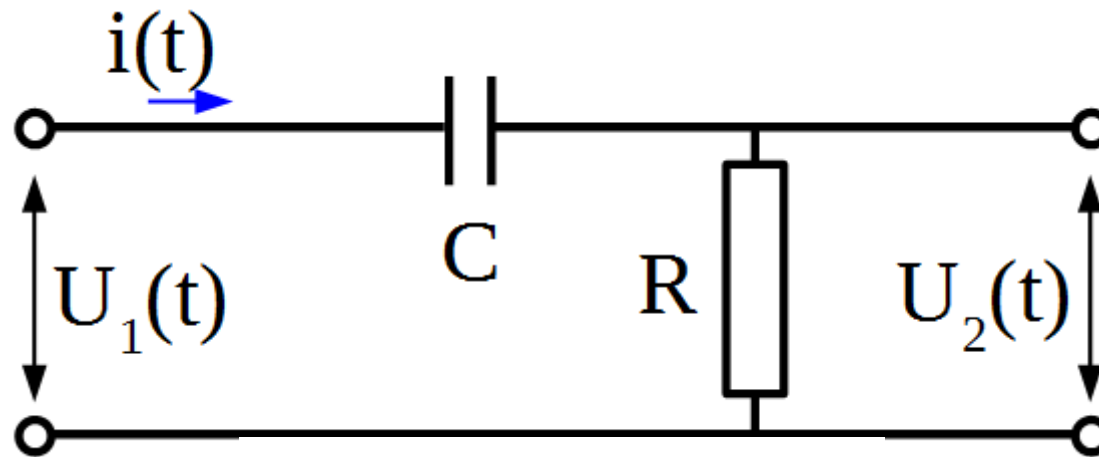
$$U_1(s) = U_0 \frac{1}{s}$$

$$U_2(s) = G(s) \cdot U_1(s) = \frac{s}{s + \frac{1}{T}} \cdot \frac{U_0}{s}$$

$$u_2(t) = U_0 e^{-\frac{1}{T}t}$$

Odpowiedź skokowa - przykład 2

$$u_1(t) = u_C(t) + u_R(t)$$

$$u_C(t) = \frac{q(t)}{C}, \quad u_R(t) = i(t)R, \quad i = \frac{dq}{dt} \quad u_2(t) = u_R(t)$$

$$u_C(t) = \frac{q(t)}{C} = \frac{1}{C} \int i dt = \frac{1}{C} \int \frac{u_R}{R} dt = \frac{1}{CR} \int u_2 dt$$

$$\frac{1}{CR} \int u_2(t) dt + u_2(t) = u_1(t)$$

Odpowiedź skokowa - przykład 2

$$G(s) = \frac{1}{s + \frac{1}{T}}$$

$$u_1(t) = a \cdot 1(t),$$

$$U_2(s) = U_1(s) \cdot G(s) = a \frac{1}{s + \frac{1}{T}}$$

$$u_2(t) = L^{-1}[U_2(s)] = a e^{-\frac{t}{T}}$$

